

IMPACT

اثرگذاری تحقیقات نظام سلامت

ارزشیابی طرح‌های اثرگذار

۱- تعریف اثر

تغییر و یا ایجاد منفعت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاست‌ها، خدمات عمومی، سلامت، محیط و کیفیت زندگی فراتر از دانشگاه

۲- تعریف اثر پژوهش

سهم قابل پژوهش در اقتصاد، جامعه، فرهنگ، امنیت ملی، سیاست‌های عمومی، خدمات بهداشت، محیط زندگی، کیفیت زندگی فراتر از دانشگاه

۳- زنجیره تحقیق تا ایجاد اثر

شبکه بزرگ و گاه پیچیده‌ای از ذینفعان در اثرگذاری طرح‌های تحقیقاتی دخیل هستند. نخستین جنبه‌ی مهم ایجاد توانایی همکاری بین بخشی است.

۶- زیرمحوهای اثرگذاری پژوهش

کلیه طرح‌های ارائه شده در ۴ زیرمحو مورد ارزیابی قرار گرفتند:

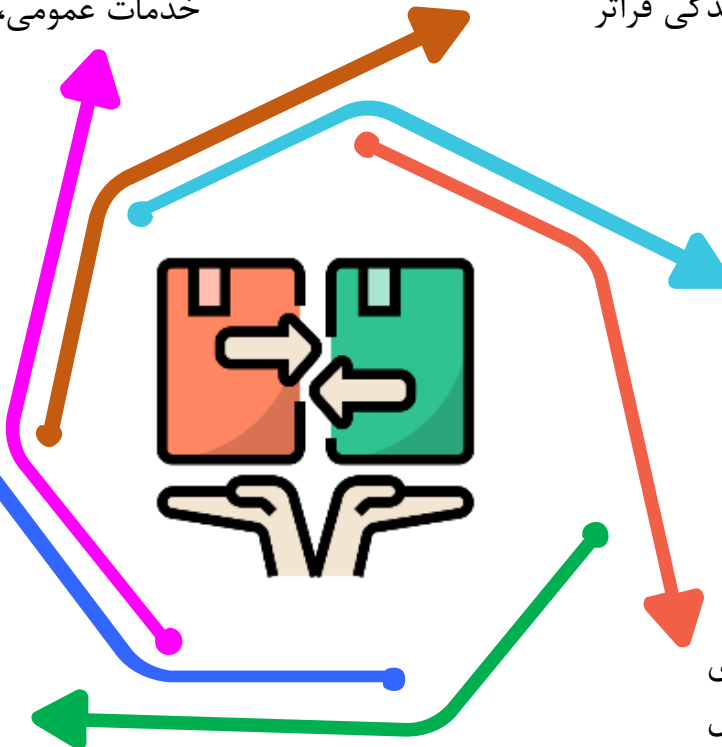
- اثر بر سیاستگذاری و قانون‌گذاری سلامت
- اثر بر سلامت و ارائه خدمات بهداشتی درمانی
- اثر بر مؤلفه‌های اجتماعی موثر بر سلامت
- اثر بر اقتصاد (دانشگاه)/ اثر بر اقتصاد و تولید (مراکز تحقیقات)

۵- کمیته‌های تخصصی

کلیه طرح‌های تحقیقاتی ارائه شده در پنج کمیته تخصصی، علوم بالینی، علوم دارویی، علوم بهداشتی و پیشگیری، علوم دندانپزشکی و علوم پایه و فناوری مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفتند.

۴- سطوح اثرگذاری

به دامنه جغرافیایی تاثیر نتایج یک تحقیق در محوهای اثرگذاری سطح تاثیر گفته می‌شود. در ارزشیابی طرح‌های اثرگذار سال ۱۴۰۴، طرح‌های تحقیقاتی ارائه شده، در چهار سطح دانشگاه/شهرستان، استان، ملی و بین‌المللی ارزیابی شده است.

تاریخچه ارزشیابی طرح‌های اثرگذار

اجرای ارزشیابی طرح‌های اثرگذار به صورت پایلوت

۱۳۹۹

این ارزشیابی در سال ۱۳۹۹ به صورت پایلوت تنها در ۱۸ دانشگاه انجام شد.

اجرای ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در کلیه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات

۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

این ارزشیابی در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ در کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و مراکز تحقیقات انجام شد.

اجرای ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در کلیه دانشگاه‌ها و برخی مراکز تحقیقات

۱۴۰۰

این ارزشیابی در سال ۱۴۰۰ در کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال انجام شد.

اجرای ارزشیابی طرح‌های اثرگذار به صورت روزآمد

۱۴۰۴

این ارزشیابی در سال ۱۴۰۴ به صورت روزآمد و با ایجاد تغییر در سطوح اثر (تغییر از پنج سطح به چهار سطح) سطح اثر کلان منطقه با امتیاز ۷۰ حذف شده است.

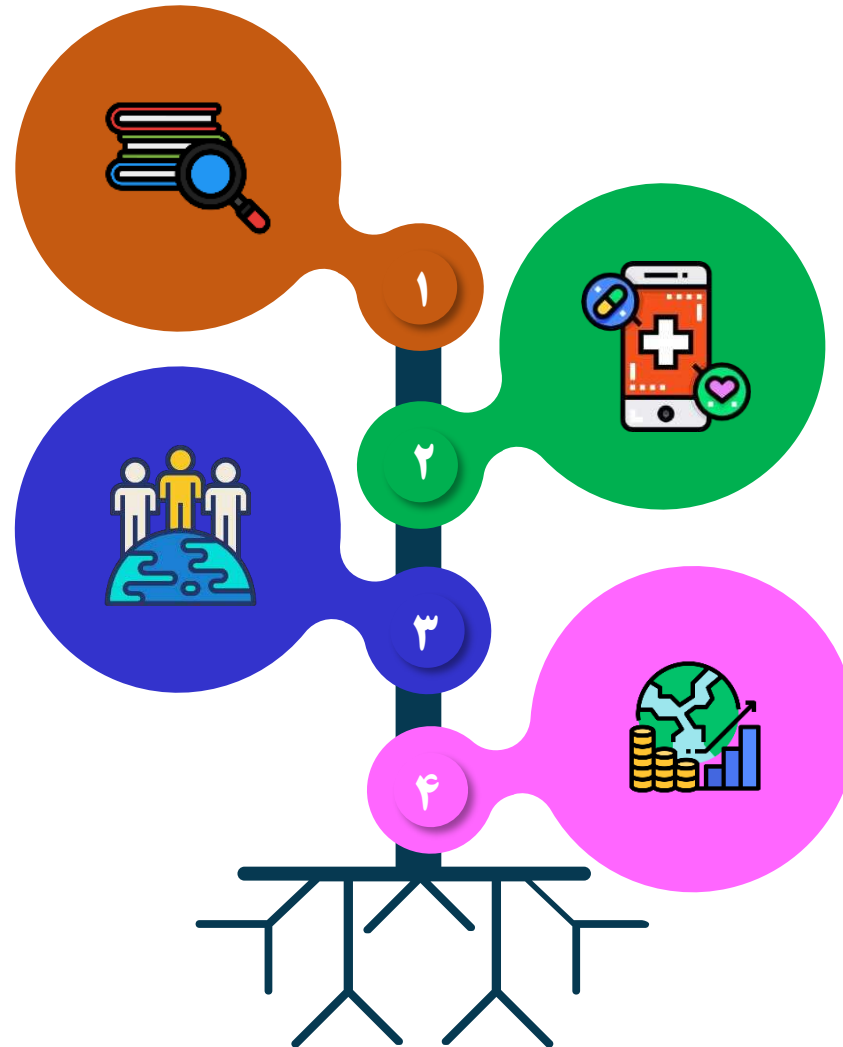
زیرمحوهای اثرگذاری

اثر بر سیاستگذاری و قانونگذاری سلامت

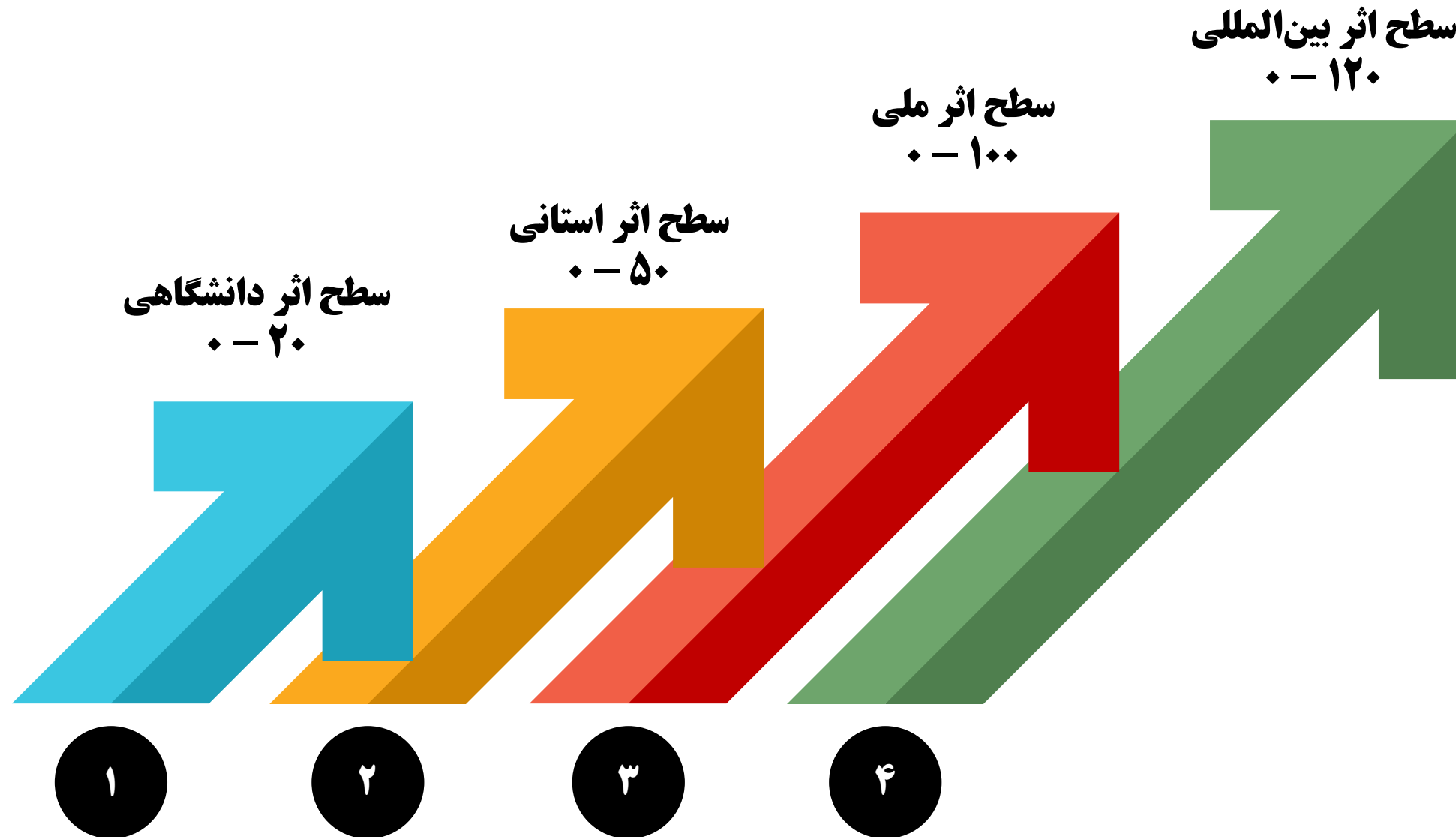
اثر بر مؤلفه‌های اجتماعی موثر بر سلامت

اثر بر سلامت و ارائه خدمات بهداشتی درمانی

اثر بر اقتصاد (دانشگاه)
اثر بر اقتصاد و تولید (مراکز تحقیقات)

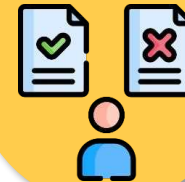

سطوح اثر گذاری

زیرمحور اثر بر سیاستگذاری و قانون گذاری سلامت

تغییر مؤثر و قابل اثبات در بکارگیری اصول پدافند غیرعامل در حوزه های بهداشت و درمان

بهبود عملکرد حرفه ای دانش آموختگان

- تغییر در کوریکولوم آموزشی
- تعریف رشته های جدید
- اصلاح فرآیندهای آموزشی
- تغییر روش ها و اقدامات آموزشی در دانشگاه ها

استفاده از نتایج پژوهش های سفارش محور توسط سازمان سفارش دهنده

- ابلاغ قوانین، دستورالعمل های جدید، راهنماهای بالینی / بهداشت عمومی
- اتخاذ سیاست های کلان
- ابلاغ اصلاح قوانین قدیمی بر اساس نتایج تحقیق

زیر محور اثر بر سلامت و ارائه خدمات بهداشتی درمانی

- شیوع یا بروز بیماری / مداخله جدید بالینی / افزایش طول عمر / روش پیشگیری از بیماری یا نشانگر سلامت / کاهش میزان مرگ و میر و ...
- ارائه مستندات مربوط به بهبود وضعیت سلامت مردم / تغییر شیوه یا ارائه خدمت / بهبود کیفیت، دسترسی پذیری، مقبولیت و ... / پاسخگویی به نیازهای خدمات سلامت / اعمال قانون و کنترل اقدامات تأمینی / تغییرات شیوه های ارائه خدمت
- گزارش رسمی کاهش مرگ، بستری، عوارض بیماری از منابع موثق

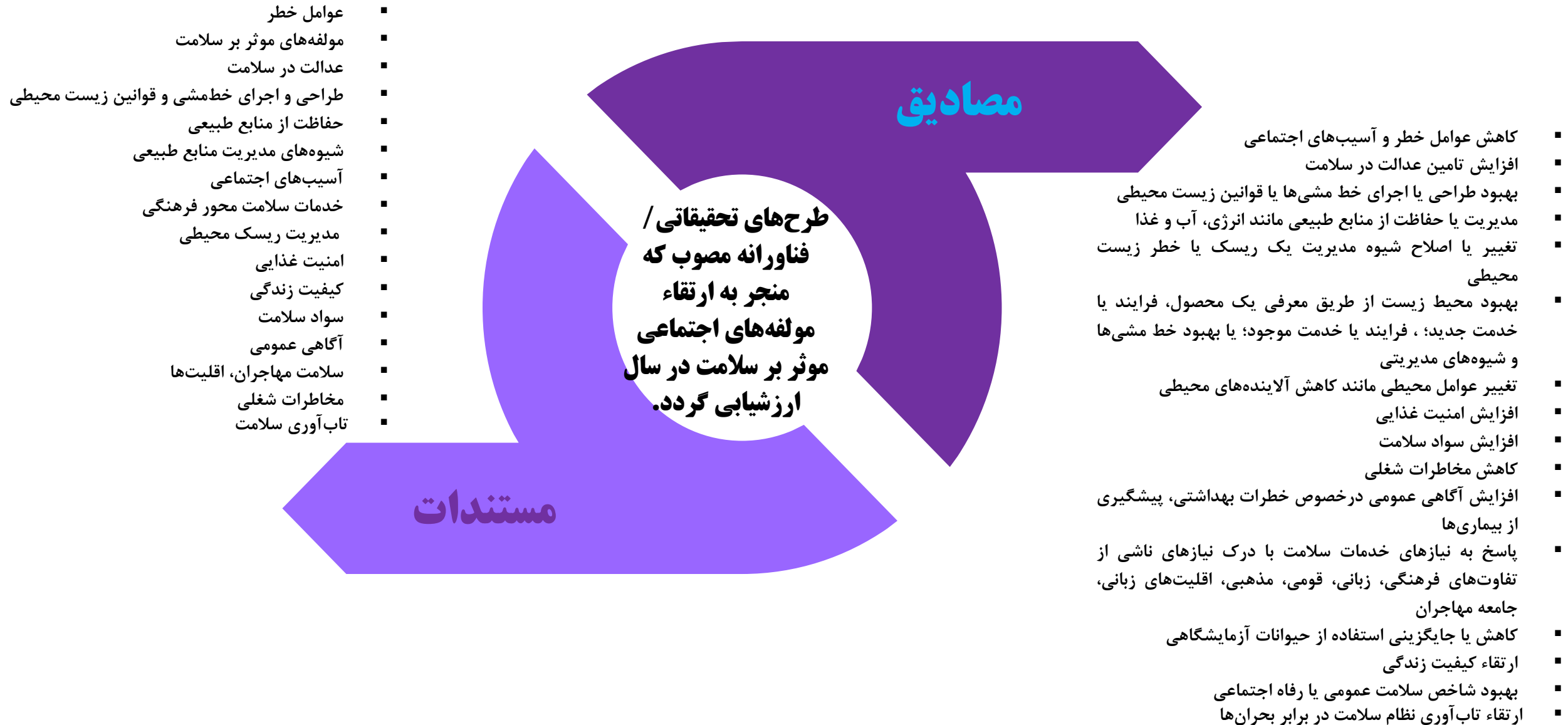
مستندات

**طرح های تحقیقات / فناوریانه
مصوب که در سال ارزشیابی
منجر به تغییر در وضعیت سلامت
مردم شده است.**

مصادیق

- تغییر در شیوع یا بروز بیماری
- یک مداخله بالینی جدید (مانند دارو یا روش درمان)
- افزایش طول عمر
- ایجاد روش پیشگیری از بیماری یا یک نشانگر سلامت
- کاهش میزان مرگ و میر و ...
- بهبود وضعیت سلامت بیماران با استفاده از روش های مختلف
- تغییر شیوه یا ارائه خدمت
- شناسایی خدمات جدید با بهبود خدمات جاری با تغییر فرآیندها
- بهبود کیفیت، دسترسی پذیری، مقبولیت یا هزینه اثربخشی
- اعمال قانون یا اقدامات تأمینی در آرایه خدمت
- توقف شیوه آرایه خدمت غیر موثر
- فناوری یا فرآیند ارائه خدمات بومی سازی شده

زیر محور اثر بر مولفه‌های اجتماعی سلامت

زیر محور اثر بر اقتصاد (دانشگاه) / اقتصاد و تولید (مراکز تحقیقات)

مصادیق

- بهبود کیفیت زندگی تحت تأثیر یک محصول / فرایند جدید
- افزایش ورود گردشگران درمانی به کشور
- کاهش هزینه درمان، بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی درمانی
- بهبود دسترسی به فرصت‌های مالی
- افزایش یا جهش کمیت یا کیفیت تولید و یا کاهش ضایعات
- ایجاد مسیرهای جدید برای نوآوری در سطح بین‌المللی و تأثیر در بازار
- ارتقاء بهره‌وری و کارایی استفاده از منابع
- رشد تولید، تولید کارآمد، بهبود کیفیت محصولات
- تغییر روش‌های مدیریت در کسب و کار
- صرفه‌جویی اقتصادی
- اشتغال‌زایی و بکارگیری نیروی انسانی

**طرح‌های تحقیقاتی / فناوریانه
مصوب که منجر به تغییر در اقتصاد،
تولید و کسب و کار در سال
ارزشیابی گردد.**

مستندات

- بهبود کیفیت زندگی تحت تأثیر یک محصول یا فرایند جدید
- افزایش ورود گردشگران درمانی
- کاهش هزینه درمان، بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی درمانی
- افزایش یا جهش کمیت یا کیفیت تولید و یا کاهش ضایعات
- ایجاد مسیرهای جدید و به روز در اقتصاد و تولید
- ارتقاء بهره‌وری و کارایی استفاده از منابع
- افزایش ظرفیت تولید یا کیفیت محصول
- تغییر روش‌های مدیریت در کسب و کار / استقرار روش‌های نوین مدیریت
- افزایش تعداد نیروی انسانی شاغل در حیطه مورد پژوهش
- کاهش زمان ارائه خدمت یا تولید
- کاهش ضایعات یا خطا
- قرارداد صادرات محصول تولید شده
- ورود به بازار گردشگری درمانی یا افزایش تعداد بیماران
- غیرایرانی به بیمارستان‌های تابعه
- دیجیتال‌سازی یا هوشمندسازی فرآیندها

شاخص‌های اثربخشی اختراعات و رسانه

داده‌ها از پایگاه Scival استخراج می‌شود.

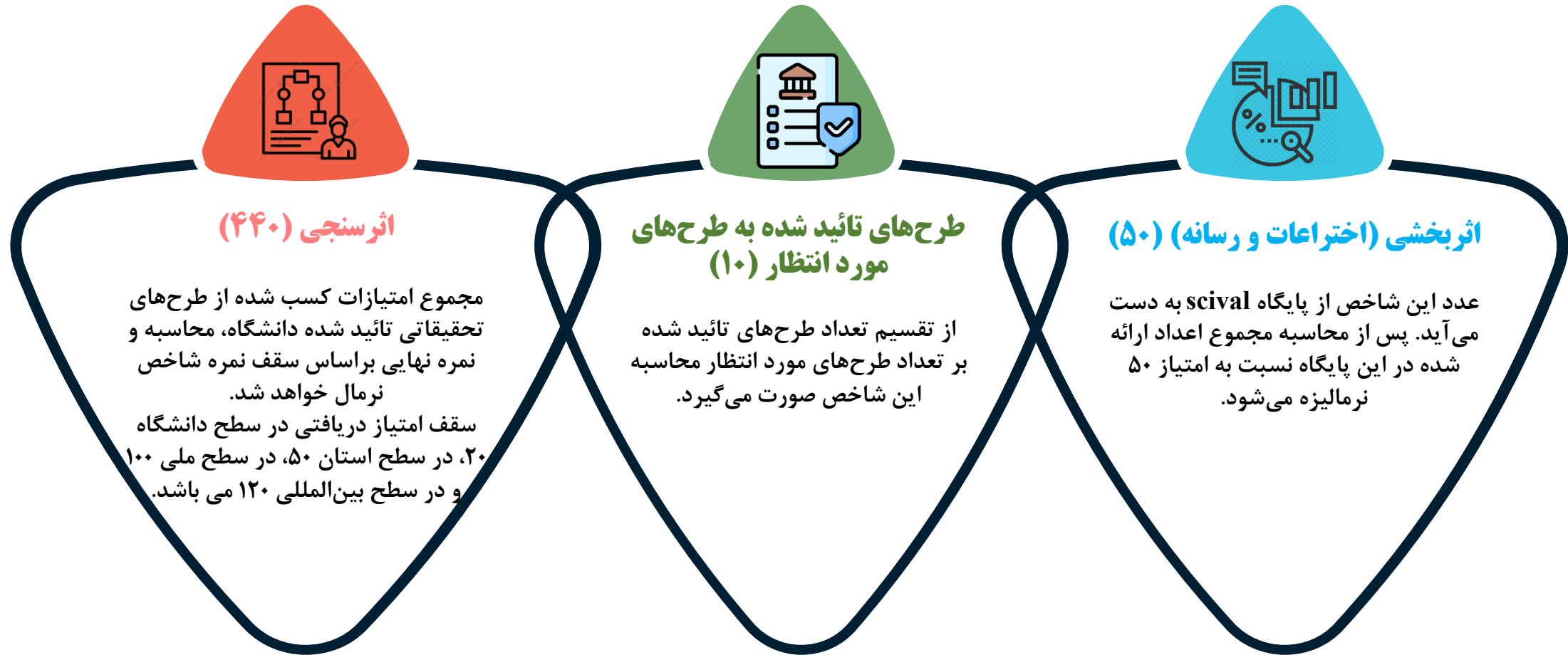
عدد خام استخراج شده از پایگاه scival

- شاخص تاثیر اختراع (سقف امتیاز ۲۵)
- شاخص تاثیر رسانه (سقف امتیاز ۲۵)

- ✓ Patent Count
- ✓ Scholarly Output Cited by Patent
- ✓ Patent-Citations Count
- ✓ Patent-Citations per Scholarly Output

- ✓ Mass Media
- ✓ Media Exposure

نحوه امتیازدهی شاخص‌های مربوط به ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در دانشگاه‌های علوم پزشکی

نحوه امتیازدهی شاخص‌های مربوط به ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور

ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور

مراکز تحقیقات با فعالیت کمتر از ده سال

- در مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال
1. ارائه یک طرح تحقیقاتی به صورت تشویقی
 2. امتیاز دریافتی از طرح مربوطه به مجموع امتیازات دریافتی مرکز تحقیقات اضافه می‌گردد.

نحوه امتیازدهی طرح‌های
اثرگذار در مراکز تحقیقاتی علوم
پزشکی کشور به دو صورت انجام
می‌شود:

مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال مراکز تحقیقات با فعالیت کمتر از ده سال

مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال

- در مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال
1. ارائه دو طرح تحقیقاتی الزامی است
 2. دریافت امتیاز ۵۰۰ از محور اثرگذاری در صورت دریافت امتیاز ۲۰۰ از مجموع دو طرح تحقیقاتی

سقف طرح‌های اثرگذار قابل دریافت و بررسی در فرایند ارزیابی طرح‌های اثرگذار دانشگاه‌های علوم پزشکی

تعداد اعضای هیات علمی در دانشگاه (n) (نفر)	طرح‌های اثرگذار (P)
۲۰ >	۲
۲۰-۳۵	۳
۳۵-۵۰	۴
۵۰-۶۵	۵
۶۵-۸۰	۶
۸۰-۹۵	۷
۹۵-۱۱۰	۸
۱۱۰-۱۶۰	۹
$N > 160$	More than 160
N اعضای هیات علمی دانشگاه‌های بیش از ۱۶۰ نفر هیات علمی به ازای هر ۵۰ نفر بیشتر، ۱ طرح اضافه می‌شود	
Population $(N-160)/50 + 9$	

مثال :

☐ دانشگاه ع.پ دارای ۱۰۵۰ عضو هیات علمی $N=1050$
☐ مازاد بر ۱۶۰ عضو هیات علمی $1050-160=89$
☐ سهم طرح‌های اثرگذار از ۱۶۰ نفر به بالا

$$890/50=17.8$$

☐ تعداد طرح‌های اثرگذار از دانشگاه ع.پ ...

$$17.8+9=28$$

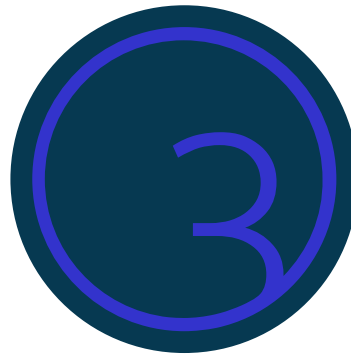
مراکز تحقیقات با فعالیت بالای ده سال : ۶۱۰ (تعداد طرح‌های مورد انتظار : ۱۲۲۰)
 مراکز تحقیقات با فعالیت کمتر از ده سال : ۲۳۶ (تعداد طرح‌های اثرگذار قابل ارائه
 یک طرح به صورت تشویقی)

موارد الزامی مربوط به ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در سامانه جامع ارزشیابی - ۱۴۰۴

ورود اطلاعات مربوط به طرح اثرگذار در سامانه جامع ارزشیابی

- درج دقیق نام طرح تحقیقاتی : در صورت ارائه یک طرح تحقیقاتی از سوی دانشگاه و مرکز تحقیقاتی، نام طرح به صورت کامل و یکسان درج گردد.

انتخاب زیرمحرور اثرگذاری

- با توجه به چگونگی اثرگذاری طرح تحقیقاتی و در راستای مستندات اثرگذار ارائه شده زیرمحرور مربوط به اثرگذاری انتخاب شود
- انتخاب زیرمحرور اثرگذاری از پنجره مربوطه

انتخاب سطح اثر

- با توجه به چگونگی اثرگذاری طرح تحقیقاتی و در راستای مستندات اثرگذار ارائه شده سطح اثر مربوط به اثرگذاری انتخاب شود
- انتخاب سطح اثر از پنجره مربوطه

تکمیل قسمت مربوط به اظهارنامه اثر و چکیده طرح

- تکمیل قسمت مربوط به اظهارنامه طرح با مشارکت مجری طرح تحقیقاتی
- تکمیل قسمت مربوط به چکیده طرح

انتخاب کمیته تخصصی اثرگذاری

- با توجه به حیطه تخصصی و اثرات ایجاد شده طرح تحقیقاتی کمیته تخصصی مربوط به اثرگذاری انتخاب شود
- انتخاب کمیته تخصصی از پنجره مربوطه

بارگذاری مستندات الزامی و مستندات مربوط به اثبات اثر

- بارگذاری مستندات الزامی اثرگذاری : شامل پروپوزال، مصوبه شورای پژوهشی و گزارش نهایی / پیشرفت کار
- بارگذاری مستندات مربوط به اثبات اثر: شامل کلیه مستندات بیانگر تغییرات ایجادشده در سطح جامعه(با توجه به حیطه تخصصی طرح)

ملاحظات ارزشیابی طرح‌های اثرگذار - سال ۱۴۰۴

1

در بررسی طرح‌های تحقیقات / فناوری اثرگذار، تاریخ تصویب طرح محدودیت زمانی نداشته و تنها تاریخ ایجاد اثر مربوط به سال ارزشیابی می‌باشد.

2

سقف امتیاز محور اثرگذاری ۵۰۰ می‌باشد.
دانشگاه‌های علوم پزشکی :
(اثرسنجی: ۴۴۰ - طرح‌های تأیید شده به مورد انتظار: ۱۰ -
اثربخشی: ۵۰)
مراکز تحقیقاتی: (اثرسنجی: ۵۰۰)

3

سطح دانشگاه / شهرستان: ۲۰
سطح استان : ۵۰
سطح ملی: ۱۰۰
سطح بین‌المللی : ۱۲۰

4

شاخص‌های اثربخشی اختراعات و رسانه، امتیاز واحد ابتدا براساس عدد خام استخراج شده از پایگاه محاسبه شده و سپس براساس بالاترین عدد بدست آمده در تیب با سقف امتیاز ۵۰، نرمالیزه می‌شود.

5

طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار مشترک، امتیاز طرح بر اساس میزان مشارکت ادعا شده / نامه معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه محاسبه خواهد شد. در غیر اینصورت امتیاز دریافتی تقسیم بر تعداد دانشگاه / مرکز تحقیقات ارائه دهنده طرح خواهد شد.

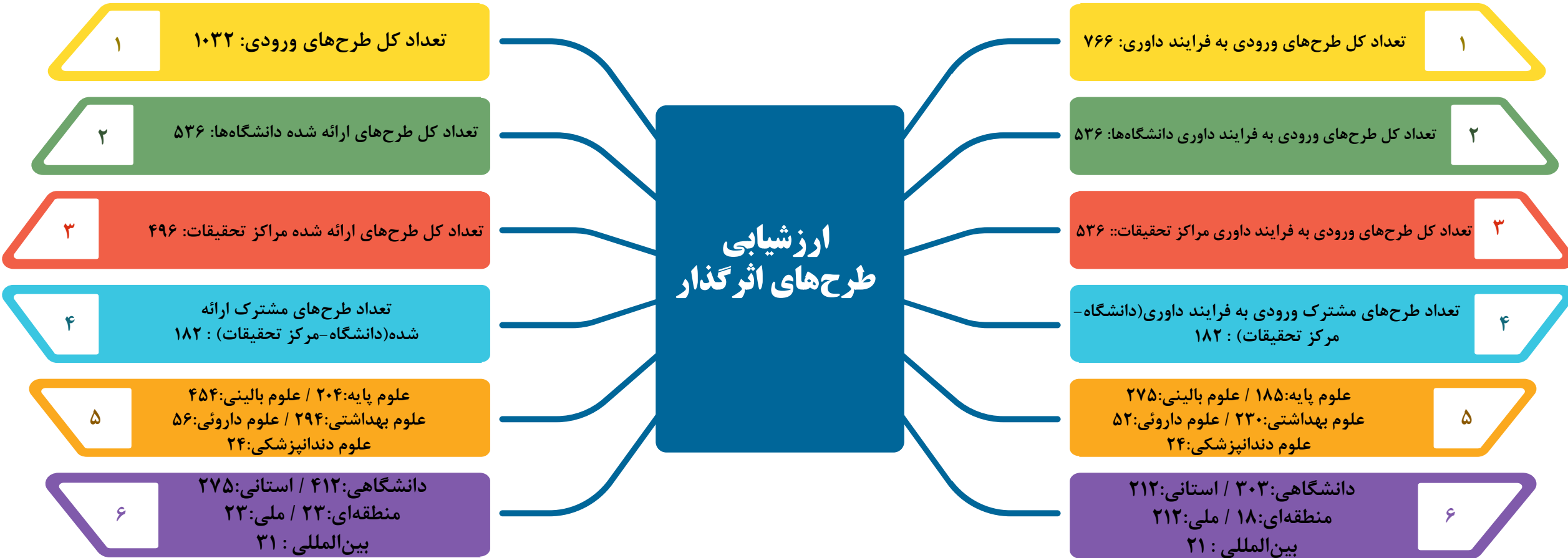
6

مستندات الزامی:
- پروپوزال طرح تحقیقاتی / فناوری
- مصوبه شورای پژوهشی / شورای فناوری / دفتر ارتباط با صنعت و یا سایر مراجع ذیصلاح
- گزارش نهایی یا پیشرفت کار طرح تحقیقاتی / فناوری

چالش‌های روبرو در فرایند اثرگذاری از آغاز تا کنون

ارزشیابی طرح‌های اثرگذار در سال ۱۴۰۳ در یک نگاه

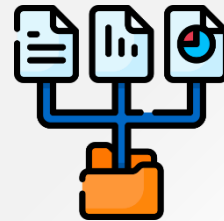

طرح‌های اثرگذار تأیید شده در ارزشیابی سال ۱۴۰۳

کل طرح‌های تأیید شده: ۷۶۶
طرح‌های تأیید شده ارائه شده از دانشگاه‌های علوم پزشکی: ۴۱۱
طرح‌های تأیید شده ارائه شده از مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور: ۳۵۵

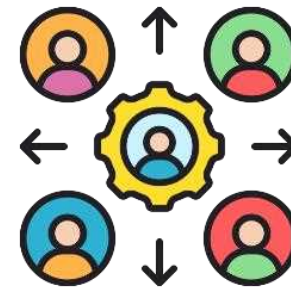
استانی
کلی: ۲۱۲
بدون تکراری: ۱۵۴

دانشگاه: ۱۱۸
مرکز تحقیقات: ۹۴

دانشگاهی
کلی: ۳۰۳
بدون تکراری: ۲۴۳

دانشگاه: ۱۶۶
مرکز تحقیقات: ۱۳۷

منطقه‌ای:
کلی: ۱۸
بدون تکراری: ۱۶

دانشگاه: ۱۰
مرکز تحقیقات: ۸

ملی:
کلی: ۲۱۲
بدون تکراری: ۱۶۶

دانشگاه: ۱۰۸
مرکز تحقیقات: ۱۰۴

بین‌المللی
کلی: ۲۱
بدون تکراری: ۱۵

دانشگاه: ۹
مرکز تحقیقات: ۱۲

پراکنش کل طرح‌های اثرگذار تأییدشده در ارزشیابی سال ۱۴۰۳ در کمیته‌های تخصصی (۵ کمیته)

کل طرح‌های ارائه شده: ۷۶۶
 طرح‌های تأیید شده ارائه شده از دانشگاه‌های علوم پزشکی: ۴۱۱
 طرح‌های تأیید شده ارائه شده از مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور: ۳۵۵

